

III. évf. 3. sz.

1979. X. 22

GYOMAI HIRADÓ

35 ÉVE SZABAD GYOMA

Pár napja mult, - s ha esendes körülmények között is - megemlékeztünk megyénk, s ezen belül településünk felszabadulásának 35. évfordulójáról.

A sors véletlenje folytán ez a nap - október 6- a egybeesik a tizenhárom, arádi vértanu mártir-halálának évfordulójával.

Az egyik megemlékezés országos, a másik inkább helyi jelentőségű.

Egy salgótarjáni munkásnak pl. érthetően az arádi tizenhárom emlékét idézi a dátum, míg nekünk a szabadság első lélegzetvételét is jelenti.

A másik október 6 az önkényuralom tobzódásának szinbóluma, a 35. évvel ezelőtti pedig egy új világ megteremtésének első lépcsőfoka.

S mi minden történt az elmúlt évtizedek alatt!

Ha településünk arculatát megvizsgáljuk, a fejlődés óriási. Van vezetékes vizünk, portalanított utjaink, szép lakóhelyünk, jól funkcionáló ipari és mezőgazdasági üzemünk.

35 évvel ezelőtt egyedüli iparszerű termelés csak a KNER Nyomdában folyt, s a lakosság jelentős része a falu határán kívül keresett megélhetést.

Ma üzemünk, vállalatunk munkaerő hiánnyal küszködnek. Változó világban élünk! A világpiaci cserearányok számunkra kedvezőtlen változása, a nyersanyagárak állandó emelkedése hazánk gazdasági helyzetét is érintik.

Hogy fejlődésünk és életszinvonalunk emelkedése továbbra is töretlen legyen, a jövőben még többet kell tennünk ezért, kinek-kinek saját területén, így nekünk Gyomán is. A munkásnak a gépek mellett a selejtmentes termelésre, a takarékosagra, a munkaintenzitásra, a munkafegyelemre, a mezőgazdaságban az iparszerű termelési rendszerek általánossá válására, a termés átlagok növelésére, a belső tartalékok célszerű felhasználására kell törekednie.

Ezeknek párosulnia kell a termelési rugalmassággal, a kollektív tudat erősödésével, a képzés és továbbképzés tapasztalataival, a szocialista demokratizmus továbbfejlesztésével.

Október hatodikának tanulságai a jövőre nézve mindannyiónkat köteleznek.

A 35 éve kapott szabadsággal eddig jól gazdálkodtunk, népünk, országunk és benne Gyoma község lakosságának élete szebb és boldogabb lett. Elért eredményeinket jobb, eredményesebb munkával kell megőriznünk, megszilárdítanunk és továbbfejleszténünk.

T a n é v k e z d é s u t á n

Szeptemberben újból benépesülnek a nyáron elhagyott iskolapadok, egészséges zsibongás tölti meg a tantermeket. Újból megkezdődik az iskolai élet!

Gyoma 2 általános iskolájában és 3 középiskolájában megközelítőleg 1800 fiatal kezdte meg tanulmányait különböző elképzelésekkel, különböző feltételek között.

Az élet a nyári szünet időszakában sem állt meg. A felújítási, tatarozási és karbantartási munkálatokat minden intézménynél elvégezték egyrészt saját erőre, másrészt a szocialista brigádokra támaszkodva.

Középiskolákban sikeresen lezajlottak az érettségi és szakmunkásvizsgák, jelentősen javítva a település kvalifikált munkaerő - állományát.

A személyi feltételek a legtöbb iskolánál biztosítottak. A kisebb gátló tényezőket - GYES, katonai szolgálat - nyugdíjas pedagógusok beállításával, levelező hallgatók alkalmazásával, a belső tartalékok átcsoportosításával oldják meg. Jelentősen javult, de még mindig nem kielégítő az Ipari Szakmunkásképző Iskola személyi állománya, ahol magas számban alkalmaznak óraadókat szakelméleti tárgyak tanításához.

Tárgyi feltételek a legtöbb intézménynél javulásra szorulnak.

A II. sz. Általános Iskola napközis konyhája túlzásfolt, 600 fős kapacitása mellett 1000-1050 személyre főznek, ami nem kis fokú erőfeszítést és szervezettséget igényel. A két szakmunkásképző iskola és az I. sz. Általános Iskola testnevelési órái nincsenek megoldva tornaterem hiányában, különösen a téli időszakban. A Mezőgazdasági Szakmunkásképző Intézet feltételeit jelentősen javítani fogja az új tanügyi épület elkészítése és az ehhez kapcsolódó tornaterem.

A Kiss Lajos Gimnázium és Cipőipari Szakközépiskola tanműhelye gépi beruházási gondokkal küzd, mert a drága gépek megvásárlására nincs lehetőségük. Az Ipari Szakmunkásképzőnél a tornateremhiány feszítő, itt a ~~tanuló~~létszám lassu emelkedése folytán újból általánossá válik a kétműszakos oktatás.

Az új tantervek bevezetésének úgy általános, mint középiskolák esetében pozitív tapasztalatai vannak.

Problémát jelent viszont, hogy egyes tantárgyaknál tankönyvek, segédanyagok és módszertani kiadványok hiányosan érkeznek, vagy meg sem érkeztek.

Az iskola élet demokratizmusának formái biztosítottak. Középiskoláknál az évfolyam és iskolagyűlések, valamint a két évenként megrendezett diákpar-

nye a gyakorlati oktatás feltételeinek javulásánál mutatkozik meg.

Minden iskola nagy lelkesedéssel és felajánlásokkal készül a XII. Pártkongresszusra.

A II. sz. Általános Iskola már tantestületi alakuló értekezletén, a többi iskola pedig tanévkezdés után tett felajánlásokat. / szocialista tudatformálás erősítése, hulladékgyűjtés, anyagi segítség az öregek napközi otthonának elkészüléséhez, kulturális és sportversenyek, a kongresszus dokumentumainak feldolgozása stb./

Hazánk felszabadulásának 35. évfordulója mellett a Kis Lejos Gimnázium és Cipőipari Szakközépiskola, fennállásának 25. évfordulójára is készül.

A község társadalmi életébe az iskolák nevelői bekapcsolódnak.

Több tanácstag, pártoktatás-vezető, pártbizottsági tag, TIT szervező és előadó kerül ki közülük. Probléma viszont, hogy a nagyon elnőiesedett tantestületek az édesanyák családi gondjai miatt kevésbé alkalmasak a társadalmi aktivitás további fokozására.

A meglévő eredmények, gondok és örömek mellett az oktatási intézmények már a jövőre gondolnak. Felelősségteljes munkájuk és terveik realizálásához sok sikert kívánunk.

Bemutatkozik az új könyvtár

A Kossuth Lajos ut 50. szám alatti épület a gyomai ember szemében szemléletes változáson ment keresztül ebben az évben.

Mind külsejében, mind funkciójában teljesen újjáformálódott.

A TITÁSZ régi telephelyén ma impozáns könyvtár várja az olvasni szeretőket.

" A könyvtár a művelődés egyik alapintézménye, ember és jellemformáló hatása nélkülözhetetlen " - mondotta Dr. Csende Béla a megyei tanács művelődésügyi osztályának helyettes vezetője augusztus 18-án a könyvtár ünnepélyes felavatásán.

Cimzavakban így lehetne tömören megfogalmazni egy létesítmény kialakulását, de ettől sokkal többet érdemel a könyv és annak intézménye.

Többet érdemel, mert nagyrésztben társadalmi munkával készült el, mert olyan emberek kerültek kapcsolatba a könyvvel, akik bizony elég távol álltak tőle, mert a mai formájában hatásosabban tudja szolgálni a gyomai ember tanulmányosságát.

Az új könyvtár kialakítását két ok tette szükségessé. Egyrészt kinőtte már a régi helyét - úgy területben, mint korszerűségben, - másrészt csak így lehet megoldani az óvoda bővítését.

A látogatóknak először a hangulatos székely kapubejáró tűnik fel.

Az udvar még nem rendezett, de időközben az is megkapja végső formáját. Az épület belső kiképzése célszerűen egyszerű.

A 328 négyzetméter összterületű termekben 26000 könyv, 91 féle folyóirat és 310 hanglemez várja az érdeklődőket. A pvc. padlóburkolat, az állványok és a falak színharmóniája kellemes.

A könyvek szakszerűen, íróként, témakörönként vannak elhelyezve.

A felnőtt szak- és szépirodalom a legnagyobb teremben kapott helyet.

Az állományban megtalálható a klasszikus-, a modern-, a magyar és külföldi szépirodalom / regények, novellák, versek/.

A szakirodalom, mely az anyag 30 %-át teszi ki a legkülönbözőbb érdeklődésű embereknek nyújt segítséget. Találhatnak horgászok, kisállattenyésztők, kézimunkázók, sportot, történelmet, utleírást szeretők maguknak szakkönyveket.

Az ifjúsági részlegben a gyerekek téma szerinti csoportosításban találják a kalandokat, életrajzokat, fantasztikus történeteket, ismeretterjesztő irodalmat.

Külön vannak elhelyezve a mesék és a játékok.

A zenei részleg a felnőtt és az ifjúsági részleg között található.

A 310 hanglemezről katalógus alapján lehet választani.

ni. A kiválasztott lemez fülhallgatóval hallható
anélkül, hogy az olvasgató embereket zavarná.

A lemezek témái: mesék, irodalmi válogatások,
klasszikus és modern zene.

Az olvasóteremben egyszerre 20 gyerek tanulhat meg-
felelő világítással felszerelt tanulóasztaloknál.

A tanulást 500 kézikönyv segíti.

A folyóiratolvasót bárki, minden beiratkozás nélkül
használhatja.

A 600 példányos és egyre növekvő Kner kiadványok
gyűjteménye a könyvtár színteljét jelenti.

Az új könyvtár kialakítása 1 millió 200 ezer forint-
ba került.

A butorzat 150 ezer, míg a zenei részleg 40 ezer fo-
rint kiadást jelentett. Ezeket az összegeket részben
a Megyei Művelődési Osztály, részben a Megyei Könyv-
tár biztosította.

A kivitelezési tervet Lipták Pál, a megyei Könyvtár
Kossuth-díjas igazgatója készítette.

Az új, modern létesítménynek 1800 tagja van, melyből
132 olvasó már az új épületben iratkozott be.

1979. január 1-től mindenki minden ellenszolgáltatás
nélkül beiratkozhat, aki a kölcsönzés alapvető szabá-
lyait betartja.

A zenei részleg nagy vonzerőt jelent a diákok kö-
zött.

Külön örömet jelent, mikor egy-egy csoport jelenik

meg és buvárkodik az olvasnivalók között.

Az új könyvtár kialakításában nagyon sok vállalat, szocialista brigád és egyén működött közre. Társadalmi munkájukért köszönet illeti őket, hiszen munkájuk nyomán egy olyan intézmény alakult ki, mely az általános műveltséget, szórakozást, a társadalmi haladást szolgálja.

Köszönet azoknak a pedagógusoknak akik szervezik, irányítják a diákokat a könyvtárba.

Köszönet a könyvtár három dolgozójának, akik a költözéstől a teljes berendezésig nagyon sokat tettek.

Reméljük az új létesítményt sokan látogatják, mert csak úgy tudja betölteni rendeltetését.

Beinschróth Károly

Új társadalmi körülmények között

A megyei Cigányügyi Koordinációs Bizottság ez év májusában Gyomán tartott ülésén hangzott el a megállapítás: " Minden területen az előítéleteket kell megszüntetni, és úgy végezni munkánkat, hogy emberileg közelebb kerüljenek hozzánk. Alapvető cél segíteni a beilleszkedés folyamatát."

A bizottsági ülésen elhangzott megállapítás is tükrözi, hogy a cigánykérdés hazánkban nem faji, nyelvi, vagy nemzeti kérdés, hanem társadalmi probléma, amely kizárólag a cigánylekosság történelmileg kialakult hátrányos helyzetéből ered.

A cigánylekosságot a kapitalista társadalomban, tudatosan a társadalmi perifériájára szorították. Jellemző volt rossz anyagi körülményük, az elmaradottság, alacsony műveltségi színvonaluk, rossz lakáshelyzetük.

Szocialista társadalmunkban fontos kérdésnek tartjuk, hogy az alkotmányból fakadó egyenlőséggel minden réteg egyformán élni tudjon. Ezen belül igen fontos, hogy az átlagostól még ma is több tekintetben hátrányosabb helyzetben lévő cigányság beilleszkedését nagy türelemmel és megértéssel segítsük.

A fő feladatokat a párt Politikai Bizottsága 1961-ben fogalmazta meg, és 1979-ben ismét értékelte a helyzetet.

Községünkben a határozat megjelenését követően sok területre kiterjedő tervszerű és következetes munka indult az itt élő cigányok felemelése, beilleszkedése érdekében.

Kiemelkedő eredménye ennek a munkának, hogy míg 1964-ben 53 putriban 60 család és 225 fő lakott, egészségtelen körülmények között, egy elkülönült cigánytelepen, addig ma a 3 putriban 4 család és 12 fő él.

A Tanács és Társadalmunk komoly segítségével a többi család ma a község különböző területein lakik, sokkal jobb körülmények között, beilleszkedve környezetébe.

Szemléletes fejlődést tükröz a munkához való viszony. A községben ma élő 270 fő cigányból 165 fő munkaképes koru és közülük 130 főnek van munkaviszonya.

A 35 fő munkaviszony nélküliből 32 fő gyermekes nő ~~a háztartásban tevékenykedik. Az ő munkába állásukat segíteni kell.~~

Ma már elmondható, hogy nem kirivó az átlagnál becsületesebben dolgozó cigány, akik példája alapján, a ma még hanyagabbak is egyre szorgalmasabbá válnak. A rendszeres munka és az ebből fakadó normális életmód és életszínvonal lehetősége adott, hiszen üzemeinkben nincs számottevő előítélet a cigány dolgozók-

kal szemben. A mérce a munka.

Örömmel beszélhetünk arról is, hogy a jobb lakás-körülmények és társadalmi hatás alá került családok egészségügyi és kulturális helyzete és igénye nagyot fejlődött.

Ezt biztosítják a többségben tiszta, rendes lakások, sok helyen van víz, és mindenhol van villany.

Az általános iskola elvégzésében jelentős^a javulás, öröndetes, hogy többen tovább tanulnak, de sajnos néhányan ma sem fejezik be a 8 osztályt.

Jelentősen növekedtek kulturális igényeik. Ma már a mozi látogatása mellett sokan részt vesznek a művelődési ház kiscsoportjaiban, - a táncsoportban, - a szakkörökben és klubokban, több mint 30 fő tagja a könyvtárnak.

A megváltozott társadalmi helyzet, a társadalom segítségére és a cigányság belső igénye együttesen szembe-tűnő nagy fejlődést eredményezett a községünkben élő cigányok életében.

A jövőben arra kell törekedni, hogy az elért színvonal stabil legyen. A község társadalmának ezen belül különösen a ma már minden tekintetben kulturáltan élő cigányoknak segíteni kell, hogy minél többen és minél előbb szakítsanak az ugynevezett cigány életmód még meglévő csökevényeivel.

Ki kell közösiteni azokat, akik minden erőfeszítés és fegyelmezés ellenére újra és újra a bűnözés útjára lépnek.

Szerencsére számuk 3-4 családra korlátozódik, de így is nagy erkölcsi kárt okoznak a becsületes cigányoknak.

A gyomai tanács Végrehajtó Bizottsága ez év szeptemberében a megtett eredményes utat méltatva elhatározta, hogy továbbra is segíti a gyomai cigányság felemelkedését, társadalmi beilleszkedését.

A "cigányprobléma" teljes felszámolásában azonban egyre többet tehet a belső példa ereje, melynek alapján egyre több cigányban érik meg a meggyőződés, hogy szocialista társadalmunkban a munka és az életmód alapján ítéljük meg ki mit ér, és feltámad benne a bizonyítás vágya, a törekvés, hogy bebizonyítsa igazi emberi értékeit.

Hírek - események

A társadalmi összefogás eredménye alapján
községünk ismét szép létesítménnyel gazdagodott.
Augusztus 18-án alkotmányunk ünnepére megnyílt az
új korszerű községi könyvtár.

Elismerés és köszönet a tervező Lipták Pál Kossuth-
díjas megyei könyvtár vezetőnek, a kivitelezést vég-
ző társadalmi munkásoknak, és a jelentős segítséget
adó gazdasági egységeknek.

A régi könyvtár helyén két óvodai csoporttal bő-
vült a Kossuth uti óvoda. Ezzel pótoltuk a besen-
szegen szükségképpen felszámolásra került óvodát.

Szeptember 18-án az Alkotmány TSz tagsága tragikusan
elhunyt előző elnöke helyett Lancsa Jánost vá-
lasztotta elnökévé.

Kivánunk Lancsa elvtársnak sok sikert, jó eredmé-
nyeket, erőt és egészséget nagy felelősséget igény-
lő munkájához.

A megyei köznevelődési intézmények vezetői október
17-én Gyomán egész napos értekezletet tartottak.
A délelőtti ülés az új könyvtár hangulatos olvasó
termében volt.

Az intézményvezetők és Kertész Gyuláné elvtársnő,
a Kulturális Minisztérium munkatársa elismeréssel

szólt az új könyvtárról.

A Gyomai Fa- és Építőipari Szövetkezet október 19-én vezetőségválasztó közgyűlést tartott.

A közgyűlésen értékelték az elmúlt 5 év eredményes munkáját.

A szövetkezet elnökévé ismét Gonda Károlyt, a Felügyelő Bizottság elnökévé Balogh Károlyt választották. Az újjáválasztott testületeknek, személy szerint Gonda elvtársnak további eredményes munkát, erőt, egészséget kívánunk.

GYOMAI HIRADÓ III. évfolyam 3.sz. 1979.X.22.

Kiadja: Az MSZMP Gyomai Nagyközségi Bizottságának
Agitációs- és Propaganda Központja.

Főszerkesztő: Mészáros Gábor

Szerkeszti: az Írásos Agitációs Csoport

Felelős kiadó: Jenei Bálint

A címlap tervezője: Honti Antal

A cikkek szerzői: Mészáros Gábor
Beinschróth Károly
Jenei Bálint

Készült: 250 példányban, a Békés megyei Tanács
2. sz. Sütőipari Vállalata házi sokszo-
rosítóján.